

030. De decembrist, het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, DDT en dokter Beffie

1. Een dandyachtige en dandyeske dandy dandineert – hier staat niet dat hij dan dineert –, maar bij een fat is dat veel apparenter.
2. Het ex tempore, onvoorbereid uitgesproken, dankwoord stond bol van goddank, Gode zij dank en dankjewel.
3. Een ileus is een darmafsluiting of miserere. Van Dale laat in het midden of dat de dikke, de dunne of de blindedarm betreft.
4. De dame zei schertsend: "Het dauwt al knapjes aan". Het wordt tijd om zachtjesaan de en-tout-cas erbij te halen. Aju, paraplu!
5. De dbc is de diagnose-behandelcombinatie, het dagelijks bestuur is het db, de decibel is de dB en Dubnium of Db is een chemisch element met atoomnummer 105.
6. Is dec de correcte afkorting van december? Debrailleren, brailleschrift in gewoon schrift overbrengen, en debrayeren, ontkoppelen, hebben dezelfde uitspraak.
7. De decaloog of decalogus, dat zijn de Tien Geboden. Duizendguldenkruid en tiengebodenplant staan daar helemaal los van.
8. De man, een declassé, en zijn vrouw, ook een declassée, waren beiden aan lagerwal geraakt.
9. Decielen verdelen een populatie gelijkmatig in tien, decyl is echter een alkylgroep afgeleid van decaan.
10. De emeritus hoogleraar was met deeltijd-VUT en hield zich bezig met DNA-deeltjes.
11. Defenestratie is uit het raam gooien van tegenstanders, welk een gruwel, horreur en abominatie moet dat zijn!
12. Een niet-roker zit niet-roken, daar mag je niet roken. Twee derde van driekwart is de helft.
13. Een dekabrist of decembrist is deelnemer aan de opstand van een aantal gardeofficieren tegen de tsaar in 1825.
14. De vrouwelijke slachtoffers van des, di-ethylstilbestrol, gebruikende moeders zijn desdochters.
15. Ballet kan extreem mooi zijn. Denk maar aan de basisbewegingen ervan als rond de jambe, retiré en relevé, maar ook aan plié, grand-plié en demi-plié. Een ballerina met balletbenen oefent vaak aan de barre [uitspraak bar of baar] en voert dan een battement, grand battement, cambré of développé uit. Soms wordt zelfs een waterballet of ijsballet als intermezzo, als entr'acte, opgevoerd. Heel beroemd is het KBvV, het Koninklijk Ballet van Vlaanderen. De choreografie bepaalt meestal het succes van een jazzballet.
16. Dextraan is een hoogmoleculair polysacharide gevormd door bacteriën en het vervangt bloedplasma.
17. De dharmas zijn de geheel van grondregels voor sociaal gedrag in oosterse religies.
18. Bij diastole zetten de hartkamers verslappend uit en dan meet je de diastolische bloeddruk.
19. Bij systole is het net andersom; het hart trekt samen en je meet de systolische bloeddruk.
20. Bij scheikunde leer je diazoacetaat kennen en dibenzopyrrool. Dat laatste is hetzelfde als carbazool.
21. Wist u dat het insectendodende DDT de afkorting is van dichloordifenyldichlooreethaan? Alleen het Groene Boekje spelt dat goed...
22. De augustijn, de cicero en de didotpunt zijn typografische maten. Nee, we bedoelen hier geen vriendenclubjes.
23. De dieffenbachia is een Zuid-Amerikaans kamerplantengeslacht met groen-witte bladeren.
24. Dief en diefjesmaat speelden beiden samen diefje-met-verlos, voorlullopertje en ezeltje-prik.
25. De hersens vormen een ingewikkeld systeem. Tussen de oren zitten onder meer het weivlies, de tractus, de pia mater en het cerebrum.

26. Snapt u dat: een dievenkrap is een wervel, waarmee men het opschuiven van een raam belet?
27. Doet u aan golf? Dan weet u wat een dimple, een swing, een slice, scratch (zonder handicap), een pitch, de par en een eagle is!
28. En dan kent u ook de ace, het airshot, de backside, het chippen, de dead ball, de dormie, de green of fairway, de grip, de handicap en de hole-in-one.
29. Directklaarsoep dient als kant-en-klaarmaaltijd. Je koopt die in een cash-and-carrybedrijf.
30. Kun je in de doblispiegel die dobro zien, die op een met dobra's betaalde dobro speelt?

31. Een docent doceert. Doçuur is het gedoceed-worden. Doe alles met mate: mèden agan.
32. Dat moet niet door een kwakzalver, een Hongaarse dokter, behandeld worden, die dokter Beffie.
33. De Dode Zeerollen zijn relictten uit het Middellandse Zeegebied, ze zijn archaïsch en stokoud!
34. Als je de pee (p) inhebt, kun je de Zwarte Dood – kijk alsjeblijft niet bij het lemma 'gesel' in Van Dale, schrijver dezes heeft dat al gemeld bij de woordenboekenmaker! – sterven; na een lawine sterf je de witte dood.
35. Het shakenbabysyndroom wordt meestal veroorzaakt door iemand die doli capax is, voor wiegendood geldt zoiets absoluut niet.

36. De Doopsgezinde Gemeente doet aan volwassenendoop. Een doopgeschenk is een pillegift.
37. Tot besluit strooien we nog wat met predatoren, roofdieren: de poema, de ocelot of pardelkat, de margay, de lynx, de panter, de bunzing en de jaguar, nee, niet die chique auto!
38. De olifant met de dikke snuit zei: “Ieder diertje heeft recht op zijn (dictee)pleziertje” en blies vervolgens het verhaaltje uit. Yo, wow, attenoje, om met dat laatste een van de vele vormvarianten, die dat woord kent, aan te geven!

Rein Leentfaar